

af flere ærede Talere, der virke noget til, at Overformynderiet har noget ondt ved at faae sine Benge udlaanite, ijer naar Bengemarkedet bliver temmelig rigeligt. Der er nævnt flere Grunde, ogsaa af det ærede Medlem fra Sorø (Alberti). Dog vil jeg noget stærkere end han pointere, at jeg tror, at man i Overformynderiet er noget for fræsen med Hensyn til Panterne, og jeg kan belægge det med bestemte Tal. Jeg har af Regnskaberne fra 1884, der ligge for i den sidst indbundne Del af Ministerialtidenden, for den udenbys Afdeling set, at der er udlaanit 14^{1/2} Mill. Kr. i Landeiendomme; men disse Eiendomme have en Burderingssum af ikke mindre end 60 Mill. Kr. Det er altsaa ikke en Gang, som det ærede Medlem siger, til en Trediedel af Burderingssummen, at der laanes ud; nei, Reglen maa jo altsaa være den, at der kun laanes ud til en Fjerdedel eller en Femtedel. Og ved at efterse de enkelte Udlaan — der findes i Ministerialtidenden en temmelig udførlig Redegjørelse af disse Forhold — viser det sig meget ofte, at der kun er udlaanit til en Femtedel eller en Sjetteedel. Man kan ikke fortaenke Overformynderiet i, at den tager de bedste Panter, men det er dog muligt, at man, inden man skrider til Rentenedsættelse — og jeg siger ikke dette for at tale mod dette Lovforslag — men der er dog den Udvei tilbage, at man gaar, ikke til usikre Panter, men til mindre fine Panter, som dog ere tilstræffelig sikre. Der er jo intet i Veien for, at man gaar op til en Trediedel, for ikke at sige Halvdelen af Burderingssummen. Jeg tror, at det vil være et probat Middel for Overformynderiet; og jeg troer ikke, at der er Fare for, at Overformynderiet i Længden skal være i Forlegenhed med sine Benge, naar man gaar den Wei. Det ærede Medlem fra Sorø talte indtrængende Gaardmændenes Sag; han ønskede, at Laanene maatte komme ud til disse Eiendomme. Men saa vil jeg da indtrængende tale Husmændenes Sag. Naar det ærede Medlem for Mænders Amts 2den Valgkreds (Süttichau) sagde, at man gik ned til 1,000 Kroner, saa vil jeg dertil sige, at det er muligt, at der i Udbudene staar, at der kan gaas ned til 1,000 Kroner, og jeg har efterset Bisternerne, og saavidt jeg har set, saa er der, skjøndt det jo er muligt, at jeg har overset et eller andet, ingen Laan under 2,000 Kroner, medens de i Reglen ere langt, langt høiere. Hundredetusinde Kroner udover et Amt eller flere Hundredetusinde fordelt i smaa Laan ud over Landet vilde gjøre en meget betydelig Virkning. Jeg skal saaledes gjerne støtte det ærede Medlem i, og jeg finder det

meget rigtigt og naturligt, at vi gaa til Gaardeierne; men lad os faae Husmændene med. Det, de eie, er ikke saa ganske ringe, saavidt jeg husker 40,000 Tønder Hartkorn; deres Besiddelser veie, om jeg husker ret, op imod Herregaardene, og lad dem derfor faae en Del svarende til den, som Herremændene faae, saa vil det hjælpe Overformynderiet og hjælpe ogsaa Husmændene. Jeg støtter altsaa det ærede Medlem her, at jeg nok tror, at Meget hidrører fra den Maade, hvorpaa man anbringer Laanene, ved kun at ville have de allerfjæreste Panter; og det er jo Noget, man hidtil har kunnet gjøre, fordi der var Mangel paa Benge. Naar man forlader dette, og det bliver bekendt for Publikum, at man kun søger betryggende Sikkerhed, saa tror jeg ikke, at der er Noget i Veien for, at Midlerne kunne blive udnyttede. Jeg ser af Lovforslagets Motiver, hvad jeg aldeles ikke tvivler om ogsaa er Meningen, at man ved denne Nedsættelse af Bidraget til Reservefondet, og ved at udlade at tage Forudbetaling af Renten, vil hjælpe de mindre Besiddere i Byen og paa Landet, og i Overensstemmelse med denne Tankegang er det, at jeg ønsker, at den ærede Minister, som jo har ikke ringe Indflydelse paa Overformynderiets Bestyrelse, vil hjælpe til, at man faaer smaa Laan ud, thi de ere efter min Erfaring fuldstændig sikre. Jeg har gennem Husmandskreditforeningen en ikke ringe Erfaring om, at i de smaa Eiendomme er Sikkerheden ikke mindst, thi der er saa godt som altid Kjøbere til de smaa Eiendomme, selv under mindre gunstige Forhold. Den ærede Minister har en ikke ganske ringe Velighed til at paavirke Overformynderibestyrelsen derved, at det jo er ham, der vælger Formænd i Laanestyrelsen. Det kunde jo ved et Circulære eller en Instrux til Overbestyrelserne og Overformynderen gøres dem begribeligt, at det er Ministeriets Ønske, og naar det tilkjendegives som Ministeriets Ønske, saa har jeg, efter den Indflydelse, Ministeriet i det Hele taget har paa Overformynderiet som dets rette Tilhynshavende, ingen Tvivl om, at Ønsket vil ske Fjldst. Jeg tillader mig at mene, at der er mange Kræfter, der skal virke sammen, for at Konverteringsloven skal gjøre den Rytte, den efter min Opfattelse kan gjøre, naar disse forskellige Kræfter komme til at arbejde sammen. Men blandt de Ting, jeg mener der burde og kunde gøres, skal jeg nævne, at Renten af de forskellige Midler, der ligge under Bestyrelsen af det Offentlige — og der ligger ikke saa ganske saa Midler foruden Overformynderiets under Justitsmi-